

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13945/2023
05.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Жељка Томљеновић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник мр Никола Јасика, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 50/23 од 07.02.2023. године, у седници одржаној 05.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 50/23 од 07.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 342/22 од 22.11.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље АА из ..., Улица ... бр. ..., па је забрањено туженом ББ из ..., да се приближава тужиљи, сада са боравиштем у ... Улица ... бр. ..., на удаљености мањој од 100 метара и наложено му да се уздржава од приближавања тужиљи на овој удаљености, све под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, забрањено је туженом да приступи у простору око места становања тужиље на удаљености мањој од 100 метара од места становања, и наложено му да се уздржава од приступања у овај простор, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, забрањено је туженом да на било који начин узнемирава тужиљу и наложено му да се уздржи од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања које може угрозити њену безбедност, телесни интегритет, душевно здравље и спокојство. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражено да се тужени одмах исели из породичне стамбене зграде у ..., у Улици ... бр. ... Ставом петим изреке, констатовано је да се мера заштите од насиља у породици одређују на период од 12 месеци и могу бити продужаване све док не престану разлози због којих су одређене. Ставом шестим изреке, одлучено је да се време проведено у притвору, као и лишење слободе у вези са кривичним делом, урачунава у време трајања мере заштите од насиља. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати трошкове парничног поступка у износу од 85.550,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 50/23 од 07.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) у вези са чланом 208. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/05...6/15) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су у браку од 2008. године, из кога имају једно заједничко малолетно дете, ћерку ВВ, рођену ...2014. године. Тужени је према тужиљи у дужем временском периоду испољавао различите видове насиља (психичко, физичко, сексуално), које је тужиља пријављивала надлежним институцијама, због чега су туженом изрицане хитне мере у односу на тужиљу, које је кршио, тако да је једно време провео и у затвору. Тужиља се са дететом иселила из куће у којој су странке живели у ... 2022. године јер јој је искључена струја и од тада са дететом живи код своје мајке. Полицијска станица Стара Пазова је туженом 18.11.2021. године изрекла хитну меру због насиља извршеног на штету тужиље, која мера је продужена решењем Основног суда у Старој Пазови, а туженом је одређен притвор. Пресудом Основног суда у Старој Пазови 1Спк 92/21 од 08.12.2021. године, прихваћен је споразум о признању кривичног дела закључен између ОЈТ и туженог, те је утврђено да је тужени крив што је дана 17.11.2021. године, у ... у стану таште ГГ ударио тужиљу руком стиснутом у песницу у пределу главе и грудног коша, којом приликом је тужиља претрпела повреду у виду хематома на левом рамену, на глави чеоно са леве стране и нагњечење грудне кости, па му је изречена условна осуда и утврђена казна затвора од 6 месеци ако у року од 2 године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и изречена му је мера забране приласка тужиљи на удаљености мањој од 20 метара и комуникације са тужиљом у трајању од 1 године.

Након тога, парничне странке су обновили заједницу. Тужени је и даље био насиљан, тужиља се обраћала органу старатељства, обавештена је полиција, у вези са чиме није дошло до изрицања хитних мера. Полицијска станица Стара Пазова је 11.08.2022. године, поново изрекла туженом хитне мере забране приласка и контактирања тужиље, које су од стране Основног суда у Старој Пазови продужене на период од 30 дана, а туженом је одређен притвор. Пресудом Основног суда у Старој Пазови Спк 51/22 од 25.08.2022. године, прихваћен је споразум о признању кривичног дела закључен између ОЈТ и туженог, те је утврђено да је крив што је неутврђеног дана у јулу месецу 2022. године, у ..., у Улици ... број .., ударио тужиљу ногом у пределу леве ноге, након чега је рукама стискао за врат и одгурнуо на зид, којом приликом је тужиља претрпела повреду у виду хематома изнад левог колена и одеротине величине 6 цм, на леђима десно, због чега му је утврђена казна затвора од 8 месеци, опозвана условна осуда и утврђена казна од 6 месеци затвора, те му је утврђена јединствена

казна у трајању од 1 године и одређено да ће се иста издржавати у просторијама у којима станује у ..., у Улици ..., уз примену електронског надзора. Туженом је изречена и мера забране приласка тужили на удаљености мањој од 20 метара и комуникације са тужилом у трајању од 2 године.

Након изречених мера, тужени се преселио у ..., па је дана 06.10.2022. године прекршио изречене мере безбедности тако што је на аутобуској станици у ... пришао тужили која је била са малолетном ћерком, викао на њу и вређао је у присуству малолетног детета. Овај догађај тужила није пријавила полицији, већ је наредног дана дошла у Центар за социјални рад Стара Пазова на разговор у заказаном термину када је навела шта се десило, а том приликом је упућена да догађај пријави полицији. Поводом пријаве тужиле, решењем Основног суда у Старој Пазови К 645/22 од 08.10.2022. године, туженом је одрђен притвор, који му је решењем истог суда Кв 927/22 од 19.10.2022. године продужен до 18.11.2022. године. Против туженог је у току кривични поступак због кршења забране утврђене мером безбедности на штету овде тужиле.

Тужила осећа страх у односу на туженог јер насиље траје дужи низ година. У току је бракоразводна парница. Тужила је са дететом до ..2022. године боравила у кући у ..., када јој је по захтеву туженог и његове мајке искључена струја. Према налазу и мишљењу Центра за социјални рад у интересу је тужиле да се одреде предложене мере заштите тужиле забраном туженом да прилази тужили на удаљености мањој од 100 метара, забраном приласка стану тужиле на истој удаљености, као и забраном даљег узнемиравања тужиле, а да није целисходно одређиване мере иселења туженог из куће на адреси у ..., у Улици ... бр. ...

По оцени Врховног суда, нижестепени су полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно применили материјално право одређивањем наведених мера заштите од насиља у породици.

Насиље у породици дефинисано је чланом 197. Породичног закона, тако што је у ставу 1. прописано да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно стање и спокојство другог члана породице, док су у ставу другом наведени карактеристични видови насиља у породици који се у пракси најчешће испољавају, уз одређење да се насиљем у породици сматра свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице. Дрскост, безобзирност и злонамерност су управо компоненте насиља у породици и његова суштинска обележја која га јасно разликују од дозвољеног понашања, при чему се ради о правним стандардима чију садржину суд утврђује својим судом вредности имајући у виду све објективне и субјективне, као и специфичне околности сваког конкретног случаја.

Према члану 198. став 1. Породичног закона против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици којим се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим члановима породице.

Насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и контактирања са члановима породице, при чему је суд дужан да покаже „нулту толеранцију“ на насиље што подразумева да свако понашање које

одступа од стандарда нормалног опхођења и комуницирања са члановима породице мора се квалификовати као дрско, безобзирно, односно злонамерно понашање.

У конкретном случају испољено понашање туженог према тужиљи дана 17.11.2021. године, у ..., у стану његове таште (када је руком стиснуте песнице ударио тужиљу у пределу главе и грудног коша), јула месеца 2022. године у ..., у Улици ... бр. .. (када је ногом ударио тужиљу у пределу леве ноге и потом рукама стискао за врат и одгурнуо на зид) и дана 06.10.2022. године, на аутобуској станици у ... (када је викао и вређао тужиљу у присуству малолетног детета), има све елементе насиља у породици у смислу наведене законске одредбе. Код изложеног, изречене мере заштите одговарају степену испољеног насиља и имају за циљ, поред спречавања будућег узнемиравања и понављања насиља, и превентивне разлоге, као и обезбеђење спокојства и безбедности жртве.

Наводима ревизије оспорава се правилност примене материјалног права, а заправо се наводи ревизије односе на то да се ради о пресуђеној ствари, да је трајање изречених мера заштите од насиља у породици одређено на годину дана, док је кривичном пресудом време трајања мере безбедности одређено на две године, што је дупло дуже од мере из грађанског поступка, чиме је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП. Супротно оваквим наводима ревизије, не ради се о правноснажно пресуђеној ствари јер се побијаном другостепеном пресудом пружа заштита оштећеном по Породичном закону као посебном закону који регулише заштиту од насиља у породици, док се мере безбедности у кривичном поступку одређују по одредбама Кривичног закона.

На основу члана 414. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић